

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/527/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4113214857
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4113214857.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dagmar Podhorcovej a sudkýň JUDr. Ingrid Doležajovej a JUDr. Marty Polyákovej, v právnej veci žalobcu: KRUK Česká a Slovenská republika, s.r.o., so sídlom Praha, Lomnického 7/1705, IČO: 24 785 199, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Gallo, s.r.o., so sídlom Martin, Jilemnického 4012/30, IČO: 36 715 352, zast. JUDr. Marínou Gallovou, prokuristom, proti žalovanej: Y. C., nar. XX. XX. XXXX, naposledy bytom W., W. XXX/XX, t. č. na neznámom mieste, zast. opatrovníkom Mesto Nitra, Štefánikova tr. 60, o zaplatenie 4.908,84 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra z 28. januára 2015 č. k. 10C/170/2014-72, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom zamietajúcom výroku a vo výroku o náhrade trov konania **p o t v r d z u j e .**

Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa konanie v časti istiny 392,78 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 392,78 eura od 25. 11. 2010 do zaplatenia zastavil. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Žalobcovi vrátil z účtu súdnych poplatkov sumu 16,89 eura cestou Daňového úradu Bratislava. Právne vec odôvodnil s poukazom na ust. § 4 ods. 1, 2, 3, 4 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 48, § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 1, 2, 4 písm. k/, 5, § 451 ods. 1, 2 a § 456 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“). V odôvodnení ďalej uviedol, že medzi právnym predchodcom žalobcu (Santander Consumer Finance, a.s.) a žalovanou bola dňa 26. 05. 2008 uzatvorená úverová zmluva č. 582002137, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 6.435,07 eura. Keďže došlo k platne uzatvorenej zmluve o spotrebiteľskom úvere, odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušila, a došlo k plneniu z titulu bezdôvodného obohatenia. Teda v danom prípade nevzniklo právo domáhať sa vrátenia poskytnutého úveru, ale momentom odstúpenia od zmluvy vznikli práva a povinnosti z titulu bezdôvodného obohatenia. I keď vo všeobecných zmluvných podmienkach mal žalobca uvedené, že po odstúpení od úverovej zmluvy je žalovaná povinná uhradiť všetky svoje záväzky, vrátane zmluvných pokút, mal za to, že mu prináleží iba právo na vydanie bezdôvodného obohatenia a to vo výške rozdielu poskytnutého úveru a zaplatených splátok bez úrokov a poplatkov. Pretože rozdiel medzi uvedenými sumami predstavuje 1.230,62 eura, avšak v prospech žalovanej bolo započítané poistné plnenie vo výške 2.194,04 eura, žalobcovi nevznikol žiaden nárok voči žalovanej. O trovách konania rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) a úspešnej žalovanej náhradu trov konania nepriznal, keďže si túto neuplatnila. Výrok o vrátení súdneho poplatku odôvodnil podľa § 11 ods. 3, 4 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov.

Rozsudok súdu prvého stupňa napadol v zákonnej lehote odvolaním žalobca, domáhajúc sa v zamietajúcej časti jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V dôvodoch svojho odvolania uviedol, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. V úverovej zmluve je uvedené RPMN vo výške 26,29 % a aj celkové náklady spojené s úverom vo výške 5.647,74 eura. Tvrdenie o absencii uvedených náležitostí zmluvy je neprímerané a nie je v súlade s predloženým dôkazom a náležitosťami úverovej zmluvy, čím došlo k neprímeranému a nedôvodnému zásahu do procesných a vlastníckych práv žalobcu. Úver nie je možné hodnotiť ako bezúročný a bez poplatkov a mal žalobcovi priznať minimálne nezaplatenú časť istiny spolu s úrokom z úveru.

Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadrila.

Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP), po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom konania v zákonom stanovenej lehote (§ 201, § 204 ods. 1 OSP), spĺňa náležitosti § 205 a nasl. OSP, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) a viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvého stupňa (§ 213 ods. 1 OSP), prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) s verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 156 ods. 3 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Prvostupňový súd správne zistil skutkový stav a vec správne posúdil po právnej stránke, a preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v zamietajúcom výroku a v naň nadväzujúcom výroku o náhrade trov konania ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil. Výrok o zastavení konania a vrátení súdneho poplatku nadobudol právoplatnosť pre nedostatok podaného odvolania.

Podľa § 219 ods. 1, 2 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Uvedené ustanovenie zakotvuje koncepciu zjednodušeného rozhodnutia odvolacieho súdu. Ak má odvolací súd za to, že prvostupňový súd nielen vecne správne rozhodol, ale v odôvodnení sa správne argumentačne vypořiadal so skutkovým stavom i právnym posúdením, nemusí vyhotovovať štandardné rozhodnutie podľa § 157 ods. 2 OSP, ale obmedzí sa len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd zároveň môže doplniť ďalšie dôvody na zdôraznenie správnosti preskúmaného rozhodnutia. Právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako neoddeliteľnej súčasť práva na spravodlivý súdny proces neznamená povinnosť súdu dať odpoveď na všetky argumenty účastníka, ale len na argumenty zásadného významu, t. j. pre vec rozhodujúce.

Z výsledkov vykonaného dokazovania je zrejmé, že medzi právnym predchodcom žalobcu (Santander Consumer Finance, a.s.) a žalovanou bola dňa 26. 05. 2008 uzatvorená úverová zmluva č. 582002137, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 6.435,07 eura s ročnou úrokovou sadzbou 16,40 %, s mesačnou splátkou 141,03 eura, poplatkom za spracovanie úveru 26,78 eura, s havarijným poistením splatným v mesačnej splátke po 15,02 eura, v 72 mesačných splátkach po 182,83 eura, pričom celkové náklady spojené s úverom predstavovali sumu 5.467,74 eura. Žalovaná dňa 06. 05. 2008 prebrala predmet kúpy - osobné motorové vozidlo S. L. I.X XXV E., EVČ: M. XXX BR, rok výroby 2002. Dňa 18. 11. 2010 odstúpil žalobca od zmluvy, ktoré odstúpenie žalovaná prevzala dňa 24. 11. 2010. Dňa 24. 01. 2011 Generali Slovensko právnemu predchodcovi žalobcu oznámila, že ukončila likvidáciu poisťnej udalosti č. 2090042016 a poisťné plnenie vo výške 2.159,04 eura mu poukázala na účet. Dňa 29. 11. 2011 došlo k postúpeniu pohľadávky na žalobcu.

Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav, a z neho vyvodil aj správne právne závery, ktoré oprel o správne zákonné ustanovenia. O tom, že ide o spotrebiteľskú zmluvu odvolací súd nepochyboval, a v konečnom dôsledku tomu zodpovedá aj definícia ust. § 52 ods. 1 OZ, za ktorú sa považuje každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ak ju uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Bolo nesporné, že žalobca nadobudol od svojho právneho predchodcu pohľadávku voči žalovanej a to postúpením pohľadávky zo dňa 29. 11. 2011, ktoré bolo žalovanej oznámené právnym predchodcom žalobcu dňa 06. 12. 2011. Odstúpenie od zmluvy zo dňa 18. 11. 2010 žalobca riadne žalovanej doručil dňa 24. 11. 2010.

Podľa § 52 ods. 1 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3, 4 OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

V danej veci niet sporu o tom, že ide o spor zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorú účastníci konania uzatvorili 26. 05. 2008, z ktorej žalobca odvodzuje svoj nárok. Bolo preto dôvodné naň aplikovať právne normy spotrebiteľského práva a to zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase vzniku právneho vzťahu, (ďalej len zákon o spotrebiteľských úveroch) ako lex specialis a všeobecnú úpravu obsiahnutú v ust. § 52 a nasl. OZ o spotrebiteľských zmluvách tak, ako správne učinil i súd prvého stupňa. Z hľadiska skutkového stavu v súdnej veci sa odvolací súd stotožnil s názorom prvostupňového súdu, že v danej veci bola uzatvorená platná zmluva o poskytnutí úveru. Podľa názoru odvolacieho súdu medzi účastníkmi konania došlo k vzájomnému uzatvoreniu písomnej zmluvy, ktorá má písomnú formu a spĺňala všetky zákonné náležitosti, tak v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z. z. ako i Občianskeho zákonníka.

Podľa § 5 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ak bol spotrebiteľský úver poskytnutý na zakúpenie tovaru alebo poskytnutie služby, veriteľ je oprávnený od zmluvy odstúpiť, ak je spotrebiteľ v omeškaní jednej splátky za časové obdobie dlhšie ako tri mesiace alebo dvoch splátok.

Podľa § 48 OZ od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté. Odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Podľa § 451 odsek 1, 2 OZ, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnenie z neplatného právneho úkonu alebo plnenie z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 OZ, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podstata zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie (§ 451 a nasl. OZ) spočíva v tom, že toho, kto poruší povinnosť neobohacovať sa na úkor iného, stíha nepriaznivý právny následok v podobe sankcie spočívajúcej v povinnosti bezdôvodné obohatenie vydať. Vzniku zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie je vždy potrebné splnenie všetkých predpokladov a to získanie bezdôvodného obohatenia jedným subjektom, protiprávnosť získania bezdôvodného obohatenia, majetková ujma iného subjektu a príčinná súvislosť medzi protiprávnym získaním bezdôvodného obohatenia jedným subjektom a majetkovou ujmovou druhého subjektu. Splnenie týchto predpokladov musí preukázať ten, kto tvrdí, že na jeho úkor bolo bezdôvodné obohatenie získané. Aktívna legitímácia pri uplatnení právomoci zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie vyplýva z ust. § 456 OZ. Toto ustanovenie určuje subjekt, ktorý je v rámci právneho vzťahu zo zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie postihnutým, a preto oprávneným veriteľom je ten, v koho majetkovej sfére došlo k strate majetkových hodnôt, ktoré možno vyjadriť v peniazoch. Účelom hore citovanej právnej úpravy je predovšetkým zabrániť vzniku bezdôvodného obohatenia na úkor iného. Ak však už bezdôvodné obohatenie vzniklo, právna úprava zabezpečuje povinnosť jeho vydania. K osobitným skutkovým podstatám vzniku bezdôvodného obohatenia medzi iným patrí i plnenie bez právneho dôvodu, t. j. plnenie, kde právny dôvod od samého začiatku neexistoval. Pôjde teda o všetky tie prípady, kde poskytnuté plnenie od začiatku nemalo právny dôvod, ako napr. prijatie preddavku na plnenie podľa zmluvy, ktorú účastníci zamýšľali a k uzatvoreniu ktorej však neprišlo, prijatie plnenia, ktoré niekto omylom poskytol inému, voči ktorému nie je v žiadnom právnom vzťahu, a pod.

Keďže podľa názoru odvolacieho súdu došlo k platne uzatvorenej zmluve o úvere, právny predchodca žalobcu, ako to vyplýva z výsledkov vykonaného dokazovania, od tejto zmluvy odstúpil - listom zo dňa 18. 11. 2010, doručeným žalovanej dňa 24. 11. 2010. Odstúpením od zmluvy sa zmluva od počiatku zrušila,

ak nie je právnym predpisom ustanovené, alebo účastníkmi dohodnuté inak (§ 48 ods. 2 OZ). Keďže sa zmluva od počiatku zrušila, dochádza k plneniu titulom bezdôvodného obohatenia ust. § 451 a nasl. OZ. V danom prípade vzniká právo domáhať sa vrátenia poskytnutého úveru, nie však úrokov z úveru zo zmluvy zrušenej s účinkami od jej vzniku. Podľa Občianskeho zákonníka sa zmluva zrušuje od začiatku (ex tunc) a tým zanikajú práva a povinnosti zo zmluvy. Momentom odstúpenia od zmluvy vznikajú práva a povinnosti z porušenia práva (bezdôvodné obohatenie, náhrada škody). Účastníci zrušenej zmluvy si majú navzájom vrátiť už vykonané plnenia. Vzhľadom na to, že prvostupňový súd posúdil vzťah účastníkov konania titulom bezdôvodného obohatenia, odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil, nakoľko mal za to, že žalobca poskytol žalovanej titulom úverového rámca spolu sumu 6.435,07 eura. Žalovaná splatila žalobcovi sumu 4.561,73 eura, v čom bola aj splátka za havarijné poistenie vo výške 26,78 eura a žalovaná zaplatila celkovo za spracovanie úveru sumu 642,72 eura (24 x 26,78 eura) vychádzal z toho, že tento nebol zahrnutý do mesačnej splátky vo výške 26,78 eura nevznikol na tento poplatok nárok žalobcovi, a preto znížil o túto sumu rozdiel medzi poskytnutým úverom a zaplatenými splátkami, t. j. 6.435,07 eura - 5.204,45 eura (4.561,73 + 642,72), čo je suma 1.230,62 eura. Žalobca si započítal voči žalovanej aj poistné plnenie z poistnej udalosti, ktoré mu bolo vyplatené vo výške 2.159,04 eura, takže žalovaná zaplatila žalobcovi viac ako dostala.

Odvolací súd s poukazom na vyššie uvedené, dospel k záveru, že je potrebné rozsudok v napadnutom zamietajúcom výroku a naň nadväzujúcom výroku ako vecne správny potvrdiť v zmysle ust. § 219 ods. 1 OSP.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s ust. § 142 ods. 1 OSP a úspešnej žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keď jej v súvislosti s odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.